Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го СІЧНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 26, 1979 No. 19. VOL. LXXXVI.

ВЛАДИКА ЛОСТЕН ВИДАВ ЗВЕРНЕННЯ З НАГОДИ РОКУ ДИТИНИ

Стемфорд. — З нагоди Року Дитини, Преосвященний Владика Кир Василь Лостен, єпископ Стемфордської епархії, видав звернення, в якому пригадує загальну ціль цього року, а саме — започаткувати й удосконалити програму, яка займається особливими потребами дітей. У зверненні пригадується, що ще Папа Павло УІ, коротко перед своєю смертю, вказав на те, що уважати дитину тягарем і ограниченням свободи дорослих людей — це одна з найбільше шкідливих людських дискримінацій.

У зверненні засуджується рішення Найвищого Суду з 22-го січня 1953 року, який породжує тенденції „вчинити знищення ненародженого ще життя загально прийнятою практикою", включно з тим, що „за знищення ненароджених дітей платять публічними, податковими грішми". Таким чином „більше ніж п'ять мільйонів дітей не знатимуть права на волю й стремління до щастя".

Владика Лостен дальше закликає вірних „продовжувати оборону прав усіх людських істот, а передусім найбільше безборонних — ненароджених" та продовжувати старання про поправку до Конституції, яка забезпечувала б право на життя усіх людських істот, у кожному моменті їхнього існування, бо жадні людські проблеми не можна розв'язувати смертю людини.

„Нам треба конечно, закінчує свій заклик Владика Василь Лостен, посилити в наших громадах, парафіях та родинах намагання в поборюванні абортної ментальности й працювати якнайбільше гуманним способом за збереження і святість життя."

Ще одна зустріч із Надією Світличною

Ню Йорк, Н. Й. (У. Л.). — Пластовий курінь „Верховинки" запросив зацікавлених на зустріч-бенефіс із Надією Світличною, що відбулася в суботу 20-го січня в Українському Інституті в Ню Йорку в присутності понад 80-ох осіб.

Присутніх, а передусім Надію Світличну, привітала курінна Ніна Самокиш. Після її короткого слова, ред. Марта Скорупська розповіла про свою поїздку в Україну в 1967 році, бувши ще тоді студенткою Торонтонського університету. Під час перебування в Києві, вона познайомилась з Надією Світличною, її братом Іваном та письменниками і мистцями. Ці зустрічі мали на неї великий вплив, вони змінили напрям її зацікавлень, змінили ціль її життя.

Гостя — Надія Світлична, уже не вперше, підкреслювала теплоту та сердечність з якою її тут вітають. Вона також накреслила деякі епізоди свого перебування у в'язниці та лагерях, змальовувала жахливі картини з перебування у карцерах, де в голоді й неймовірно важких обставинах перебувають покарані по 15 і більше днів.

Коли засудженого після відбуття кари звільняють і він стає нібито знову повноправним громадянином, починаються інші, дуже дошкульні переживання; адміністративний нагляд, примус зголошуватися у визначених годинах на міліції, заборона виїзду поза місцевість замешкання, заборона виходити з дому в означених годинах і цілий ряд обмежень роблять життя на так званій волі особливо важким, а то й невиносимим.

Присутні задавали гості питання, на які вона відповідала, як звичайно, спокійно, дотепно, часто словами поезій свого брата Івана Світличного і інших. Питання торкались різних справ, в тому теж відношення до тих, які „покаялися", або підкорили свій талант вимогам „власть імущих". Надія Світлична висловила думку, що кожен сам мусить вирішити чи і як треба відноситися до тих, які приїжджають з України з виступами.

Після вичерпання питань, присутні мали можливість почути рецитації віршів Ліни Костенко, спершу у виконанні Олі Кириченко-Шуган, опісля Надії Світличної. Надія Світлична виголосила з пам'яті кілька досі недрукованих і незнаних віршів Ліни Костенко.

Після програми дружня товариська гутірка за перекускою протягнулася майже до півночі.

Січневі роковини в Байоні

Під час підписання Проклямації Дня Української Незалежности і Соборности в Байоні. (Зліва): Мирон Солонинка, Степан Домарецький, Іван Поручинський, Микола Дворський, о. Антін Борса, парох української католицької церкви Успення Пресв. Богородиці, Пола Катериняк, Микола Гісь, посадник Байону Деннис П. Коллінс, о. Василь Іващук, парох української православної церкви св. Софії, Степан Катериняк, Михайло Білик, Марко Катериняк, Емілія Дворська, Ріба Катериняк і Михайло Голубець

Байон, Н. Дж. (З.Б.С.). — Святкування Січневих Роковин попереджено підписанням Проклямації Дня Української Незалежности і Соборности, як також переданням українського прапора посадникові Байону.

Проклямацію підписав у п'ятницю, 12-го січня, у присутності численної делегації нашої української громади і її душпастирів, о. Антона Борси і о. Василя Іващука, — посадник цього ж міста, Деннис П. Коллінс.

Переданий йому український синьо-жовтий прапор повівав поруч зоряного на машті міського Адміністративного Будинку в понеділок, 22-го січня, у день

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ЗАКЛИКАЄ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ „НОВИХ ОСНОВ", ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ БОРОНИТИ ПРАВА ЛЮДИНИ В ЦІЛОМУ СВІТІ

Президент Картер говорить про „стан юнії" в Палаті Репрезентантів. Позаді сидять віцепрезидент Волтер Мондейл і спікер Палати Томас О'Ніл.

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, виступаючи перед Конґресом ЗСА у вівторок, 23-го січня, з промовою про „стан юнії", закликав до встановлення „нових основ" для кращого майбутнього американського народу, визначуючи контролю інфляції і підписання договору САЛТ II як головні передумови цих основ.

„Викликом нашого часу є встановлення нових і більш сильних основ на майбутнє — для здорової економіки, для більш ефективного правління, для більшого політичного довір'я і для тривкого миру в світі", — заявив президент Картер, відмічуючи, що запропонований ним день раніше бюджет на фіскальний 1980 рік в сумі 531,6 більйона долярів є віддзеркаленням його концепції „нових основ". Вживаючи постійно цю фразу під час 32-хвилинної промови, — у стилі „нових горизонтів" президента Джона Кеннеді і „великого суспільства" президента Линдона Джонсона, як це зауважили політичні коментатори, — президент Картер наголошував потребу стабільности в економіці та у міжнародних відносинах, що гарантувало б мир і свободу в цілому світі.

Відбиваючись від довголітньої традиції Демократичної партії, президент Картер вказав на конечність меншого встрявання уряду в суспільні та економічні справи країни. „Наші проблеми є сьогодні більш скомпліковані і уряд не може сам їх розв'язати, так як і світові проблеми ЗСА не можуть розв'язати самі", — твердив президент Картер, закликаючи всі прошарки народу до співпраці для поборення інфляції, все ще існуючого безробіття та інших соціяльних та економічних проблем. Але в основному президент Картер уважає, що „стан нашої юнії — здоровий", вказуючи на економічний ріст, на збільшення прибутків, на постійно зростаючу життьову стопу, на кращу видатність сільського господарства країни тощо. Він відкинув заложення, що „наша країна мусить постійно вагатись поміж інфляцією і рецесією", називаючи це „мітом" і повторно відкликаючись на конечність встановлення „нових основ" в економічній системі.

Торкаючись закордонної політики ЗСА, президент Картер заявив, що „Америка бажає бути миротворцем, а не поліціянтом, світу". Він вказав на такі позитивні досягнення, як встановлення дипломатичних зв'язків з Китайською Народною Республікою, затіснення співпраці з Японією та країнами Західньої Европи. Президент Картер уважає, що найбільшою загрозою для людства є постійний зріст і поширення нуклеарної зброї. У цьому відношенні найбільш важливою справою є підписання договору з СССР щодо обмеження стратегічної зброї (САЛТ II). Відкидаючи побоювання деяких кіл щодо придержання Совєтським Союзом умов договору, президент Картер запевнив, що ЗСА мають відповідні засоби перевірки та що він не підпише жадного договору, який загрожував би безпеці ЗСА.

Серед важливіших законопроєктів, президент Картер відмітив встановлення верхньої межі на зріст цін шпиталів, здійснення пляну крайового здоровельного забезпечення вже в 1980 році, переорганізацію освітніх програм, краще використовування природніх багатств і засобів енергії. Він рівнож висловився за ратифікацією додатку до Конституції щодо рівних прав для жінок, що Конгрес і гості на бальконах привітали оваційними оплесками.

Президент Картер закінчив свою промову приреченням, що так довго, як він буде Президентом Америка буде обстоювати права людини, а в його концепцію „нових основ" входять такі вартості, як „справедливість, рівність, єдність, правда, жертвенність, воля, віра й любов".

„Правда" підтримує опозицію в Ірані

Москва. — Орган Центрального комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу „Правда" з 21-го січня ц. р. опублікувала простору статтю, в якій пишеться про те, що судьба шаха Ірану повинна бути пересторогою для всіх тих країн, які співпрацюють із ЗСА, поскільки Америка не дотрималася обіцянки підтримати шаха Паглеві.

„Іранська криза, — зазначає „Правда", — дає поживу на обміркування тим державним діячам і режимам, які зневажають національними інтересами заради брудної і рискованої політичної гри, в якій вони можуть в будь-який момент стати жертвами недалекоглядности і нерозсудливости своїх партнерів".

„Правда" одобрює і підтримує мусулманську опозицію проти шаха Паглеві, зазначаючи, що ісламські релігійні лідери відомі „як противники тиранії".

Плянують видання підручника про Україну для публічних шкіл

Філядельфія. — Як інформує Ліга проти Знеславлення Українського Імени, Шкільна Рада системи публічних шкіл у Філядельфії погодилась видати довідник про Україну й український нарід для користування учителями й учнями. Система католицьких шкіл рівнож висловила зацікавлення користуванням такого підручника, який насвітлював би історію й культуру України в об'єктивній формі.

В цій справі, з ініціятиви Ліги, має бути створений спеціяльний комітет для підготови підручника. Тому Ліга закликає зацікавлених українських учителів публічних і парафіяльних шкіл зголошуватись до співпраці в заплянованому комітеті, який рівнож візьме до уваги встановлення інших українських навчальних програм в публічних і парафіяльних школах Філядельфії.

Зголошуватись слід у голови Ліги п-і Дзвінки Швед (ч. телефону: 549-1835) або в секретаря Ігора Мірчука (455-5379).

ЛМКЛЮБ ВЛАШТОВУЄ ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

Ню Йорк, Н. Й. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 27-го січня ц. р., о год. 7-ій вечора, в приміщенні цього Клюбу при 136 2-га евеню відбудеться Літературний вечір з нагоди Конкурсу на коротке оповідання із сучасного життя. Конкурс цей був влаштований стараннями Пластових Жіночих Куренів „Чортополохи" у Філядельфії. Участь у цьому Вечорі братимуть автори нагороджених і відзначених творів: Іванна Савицька, Валентина Юрченко, Володимир Барагура, Іван Керницький, Роман Левицький та Михайло Островерха.

Сенатори Кеннеді й Кренстон вимагають гарантії безпеки для Тайвану

Вашінгтон. — Ліберальні сенатори Едвард Кеннеді з Массачусетс і Алан Кренстон з Каліфорнії, які в принципі піддержують політику президента Джіммі Картера щодо Китайської Народної Республіки, висловили затурбовання долею Тайвану і започаткували акцію в Конґресі ЗСА з метою встановлення гарантій безпеки цього острова у формі закону.

У спеціяльній резолюції, що її зголосили ці два сенатори в Конґресі в понеділок 22-го січня, стверджується, що американський нарід бажає далі вдержувати тісні зв'язки з тайванцями і забезпечити їхній добробут і безпеку. Сенатори Кеннеді і Кренстон звернулися до всіх інших членів Сенату і Палати Репрезентантів з проханням піддержати цю резолюцію, яка зобов'язувала б уряд ЗСА примінити відповідні заходи, згідно з Конституцією, у випадку будь-якої загрози населенню Тайвану, що рівнож загрожувало б інтересам і безпеці ЗСА. Текст цієї частини резолюції взятий дослівно з оборонного договору поміж ЗСА і Тайваном, який згідно з новим домовленням поміж Вашінґтоном і Пекіном має вигаснути до 1-го січня 1980 року.

У цьому відношенні резолюція Кеннеді-Кренстона частинно сходиться з подібними резолюціями, що їх вже раніше зголосили Республіканські сенатори Беррі Ґолдвотер, Ґеррі Бирд і Роберт Дол, віддзеркалюючи зростаюче затурбовання Конгресу

(Закінчення на стор. 3)

ЕЛЕКТРОЕНЕРҐІЯ З УКРАЇНИ ДЛЯ МАДЯРЩИНИ

Київ. — Совєтська преса інформує, що в короткому часі буде діяти потужня електрична лінія, з напругою 750 кіловат, між Вінницею і мадярським містом Алібертірша. Довжина лінії — біля тисячі кілометрів.

Совєтська преса подає, що ця лінія „позволить покращати паливно-енергетичний баланс братських соціялістичних країн".

ЗСА Й СССР ВІДНОВИЛИ ПЕРЕГОВОРИ ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ АНТИСАТЕЛІТНОЇ ЗБРОЇ

Берн, Швайцарія. — Представники ЗСА й Совєтського Союзу почали тут у вівторок, 23-го січня, нову серію переговорів щодо обмеження продукції антисателітної зброї. Підготовчі наради в цій справі відбулись ще минулого червня в Гельсінках, Фінляндія. Американську делеґацію очолює Роберт Бакгайн, член Аґенції контролі зброї і роззброєння, а совєтську — О. Н. Хлєстов. Наради почались тут у совєтській амбасаді і продовжуватимуться в наступних днях в американській амбасаді.

НОВИЙ ДОКУМЕНТ ПРО СУД ЛЕВКА ЛУК'ЯНЕНКА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався новий документ про суд Левка Лук'яненка, в якому є деякі, досі невідомі на Заході деталі. Нижче подаємо повний текст цього документу, який останньо курсує в Україні.

„17-20 липня 1978 року в місті Городня Чернігівський обласний суд розглядав справу Левка Лук'яненка, обвинуваченого за статтею 62 КК УРСР (ст. 70 КК РСФСР).

Родина і друзі Лук'яненка довідалися про суд щойно в кінці першого дня суду, коли деякі з них (зокрема його дружина і брат) отримали виклики, щоб зізнавати, як свідки, на 18 липня.

Згідно з традицією, судову залю заповнила спецпубліка. Супроти тих, які хотіли бути на суді, пороблено заходи — навіть на дорогах до міста: в околиці раптом появилася епідемія ящура, тому в'їзд до Городні був загороджений дезинфекційним пунктом — пасажирів виганяли з автобусів і перепроваджували через смугу тирси. Авто, яким їхала Оксана Мешко, член Української групи „Гельсінкі" затримали на пості Гаї, і запропонували їй вернутися до Києва. Мешко вийшла з авта і, хоч її намагалися силою посадити, вирвалася і пішла пішки. Їй пощастило найняти приватну машину і перескочити ще два пости, на яких крім міліціонерів стояли ще по дві цивільні особи. Але при в'їзді до міста на черговому пості її таки затримали. „Ось ви нам й потрібні". Три особи відвезли її на затриманій машині до Києва і там її висадили.

Ще перед допитом, свідок Звенислава Вівчар запитала суддю чи суд відкритий, чи закритий. Суддя нічого не відповів, прокурор виявив невдоволення. Після перерви Вівчар не дозволили вернутися на залю. Вона хотіла чекати на коридорі, але їй наказали вертатися додому до Києва. Вівчар послухала частково: вийшла на вулицю, і сіла на лавці. Цього було мало — дві особи в цивільному взяли її під руки, затягнули до авта і відвезли до Чернігова на автобусову станцію.

Лук'яненко відмовився відповідати на запити суду і проголосив голодівку. Він декілька разів просив, щоб розглядали справу без нього, але йому відмовили. 19 липня своє прохання він мотивував тим, що холод і голі дошки замість ліжка в його камері, не дають йому спати.

У кінцевому обвинуваченні сказано, що Лук'яненко, після звільнення з ув'язнення в 1976 році, не став на шлях виправлення, та продовжував антирадянську діяльність — листувався з в'язнями і з тими, яких звільнили з ув'язнення, поширював у листах явно брехливі наклепи, які паплюжили...; систематично порушував нагляд, під яким він перебував до дня арешту, за що його неодноразово карали; на місці праці не брав участи в суспільній роботі, не ходив на першотравневу і жовтневу демонстрації.

(Закінчення на стор. 4)

Губернатор Канади Е. Шраєр промовляв українською мовою

Генеральний губернатор Едвард Шраєр (перший зліва) і його дружина Лілі (друга справа) під час „маланки" у Вінніпеґу в суботу, 13-го січня ц.р. Їх привітав Е. Ціцерський (перший справа), його дружина Стефанія (друга зліва) та дві танцюристки з групи „Орлан".

Оттава. — Новонайменований генеральний губернатор Канади Едвард Шраєр, який був формально інстальований на це становище тут в понеділок, 22-го січня ц. р., виголосив свою інавґураційну промову п'ятьма мовами, в тому й українською, підкреслюючи в цей спосіб правильність концепції багатокультурности і багатомовности, яка входить в основу внутрішньої політики Канади. Крім української мови, Є. Шраєр вживав ще французьку, англійську, польську, німецьку мови, якими він свобідно володіє.

Відкликаючись на ідею багатокультурности та на „нашу канадську мозаїку", губ. Шраєр засудив спроби віддучення провінції Квебек від решти Канади, як цього вимагають деякі скрайні франкомовні сепаратисти. Він уважає, що це довело б до „зайвої фраґментації і до розбиття нашої чудової мозаїки".

Раніше канадські пресові аґентства подали до відома, що губ. Шраєр і його дружина Лілі відвідали королеву Єлисавету II в Лондоні, Англія, 6-7 -го січня ц. р., а тому що відвідини припадали якраз під час Різдвяних свят за старим календарем, то Шраєри обдарували королівську родину кутею, відмічуючи, що це традиційна українська страва, якою українці започатковують Святу Вечерю. Про свої відвідини в Лондоні губ. Шраєр розповів численно зібраним українцям Вінніпеґу під час традиційної „маланки" в суботу, 13-го січня, на яку він прибув з дружиною. На цю імпрезу, що її влаштував місцевий відділ Товариства Українських Професіоналістів і Підприємців, губ. Шраєр прибув одягнений в українську вишивану сорочку, а його дружина — у вишивану блюзку.

Як відомо, губ. Шраєр, якому 43 роки, є німецького роду, а батьки його прибули до Канади з Підгаєччини. Згідно з інформаціями канадського консуляту в Ню Йорку, його дружина є частинно українського роду. Губ. Шраєр був довгі роки прем'єр-міністром Манітоби і в його уряді були чотири міністри українського роду — Б. Ганушак, С. Юзьків, П. Буртняк і В. Урський.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J., Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відгомін III СКВУ в СССР

Українська вільна преса вже багато писала про те, що існування СКВУ — велике досягнення української спільноти у вільному світі. Ми знаємо, що й українці в Україні прив'язують величезну вагу існуванню й праці СКВУ: про це виразно писалося в останньому, 7-8-му числі позацензурного „Українського Вісника". Третій СКВУ, що успішно відбувся недавно в Ню Йорку, викликав дуже додатні відгуки серед української спільности у вільному світі, яка радіє з того, що свідомість спільних інтересів і потреб об'єднаних змагань за права українського народу — перемогли. III-ій СКВУ був маніфестацією сили і єдності в змаганнях за кращу долю свого народу.

Цієї сили й єдності, як також змагань українців у вільному світі не бажає собі Москва, вони її турбують. Не сподобалося Москві зокрема те, що в зв'язку з III-ім СКВУ було вручено ООН меморандум в справі деколонізації СССР. Тому III-ій СКВУ відбився відгомоном в Москві, в статті відомого політичного коментатора Юрія Жукова, яка появилася в „Правді" з 6 січня ц. р., п. з. „Докрина вмішування і права людини".

Намагаючися доказати, що в Америці існує „доктрина вмішування" у внутрішні справи інших країн, через що виникли війни в Кореї й В'єтнамі, коментатор зараховує до „вмішування" також те, що „недавно в Ню Йорку, при співпраці й під покровительством американського уряду був здійснений черговий шабаш п'ятисот заклятих ворогів Совєтського Союзу під вивіскою якогось там конгресу антисовєтських еміграційних організацій".

Не називаючи виразно СКВУ, коментатор нарікає, що „учасники цього збориська вимагали відкрито розчленування Совєтського Союзу, а офіційний представник ЗСА Едвард Мензвінський вітав їх „від імени президента Джімі Картера і американського уряду", заявляючи, що З'єднані Стейти Америки приєднуються до цілей конгресу".

Стаття в „Правді" побудована так, що необізнаний з діяльністю української еміграції читач не зрозуміє, про який конгрес мова, хоча називається поіменно декілька українських суспільно-громадських і політичних діячів. У статті зокрема доказується „провал" американської політики „вмішування" від 30-ти років та що, мовляв, вона дала тільки неґативні наслідки, жертви в людях і коштувала мільярди долярів. Із тексту виразно видно, що стаття спрямована до американських політичних кіл, до „тих, хто формулює у Вашінґтоні політичні рішення", щоб вони перевірили свою політику, бо, мовляв, країни, що є „об'єктом грубого вмішування" ЗСА, як раніше будуть пильно стояти „на сторожі своєї безпеки".

Москву до тої міри хвилює діяльність зорганізованих українців у вільному світі, що вона намагається у всякий спосіб, вживаючи при тому низьких наклепів на українських політичних і громадських діячів, зменшити її вартість, ізолювати її від західнього політичного світу тощо. Тим разом вона навіть через свою пресу старається впливати на політичні кола ЗСА, щоб вони не ставилися прихильно до змагань за права людини в Україні і права української нації на вільне життя в своїй власній державі, та щоб вони цих змагань не підтримували не тільки матеріяльно, а навіть морально.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Р. Левін

ДЕСЯТИЛІТТЯ КАТАСТРОФИ

[1]

Похмурою мовчанкою зустріли чехи і словаки десяті роковини совєтської окупації. У цей день не було бурхливих масових акцій протесту. Це був день скорботи поневолених народів, які поступово починають усвідомлювати особливе значення трагедії 21-го серпня 1968 року для всього їхнього національного буття.

Крім того, двадцять років Москва своєю імперіялістичною опікою заважала цим народам йти вперед. Москва нав'язала їм соціялістичний режим, яким відгородила їх від зовнішнього світу, щоб легше тримати в покорі. Все ж глибокі культурні корені населення швидко пробили стіни цієї тюрми. Вона почала розсипатися задовго до 1968 року під ударами загальнонародної опозиції, у якій ідеї свободи і соціяльного проґресу змогли об'єднати комуністів-реформаторів, інтеліґенцію, студентів, робітників і селян. Остаточно ця тюремна тоталітарна будова експортована Росією розвалилася в Чехо-Словаччині в 1968 році. Тоді гуркіт совєтських танків на вулицях Праги виявив рішучість Москви: силою здушити прагнення до свободи: примусити ці народи рухатися назад.

Від тієї дати вже десять років чехи і словаки живуть в умовах нав'язаного силою реґресу, в умовах руйнації того культурного надбання, що було здобуто тривалою боротьбою і плідною працею. Підводячи підсумки цього чорного десятиріччя, преса повідомила, що було закрито 13 суспільно-культурних і наукових інститутів, ліквідовано 21 катедру університетських дисциплін, звільнено 900 університетських професорів і 6.000 студентів втратило право на навчання. Близько півмільйона активістів, серед них багато високих функціонерів було викинуто з чехо-словацької комуністичної партії, тобто усунено від політичного життя країни. В тюрмах опинилося 6.000 політичних в'язнів.

Ця статистика свідчить про те, що совєтська окупація стала для чехів і словаків перманентною національною катастрофою. Знову в їхній історії здійснюється масова атака на їхнє національне буття. На цей раз — це атака русифікації. Безперечно це не та русифікація, яку Москва спрямовує проти національної форми життя — мови, звичаїв, тощо, безпосередньо включених до її імперії народів. В минулому чехи і словаки теж були об'єктом подібної спроби, спроби повного понівечення, з боку Австрії. Свого апогею ті зусилля досягли у другій половині XVIII сторіччя за правління Йосифа II. Улюбленою мрією цього імператора було злиття всіх народів Габсбурґської імперії в один нарід з єдиною мовою, а саме німецькою. Саме про таке споконвічне імперське „злиття націй" з єдиною мовою, на цей раз з російською, гучно галасують зараз російські комуністи ще й видаючи це за ознаку проґресу. Правда, імператор Йосиф II не був здатний навіть подумати про те, щоб виморити голодом непокірний нарід, як це робив Сталін з українцями, чи висилати його кудись. Інші методи були однакові. З 1784 року в Чехії німецька мова стала мовою викладання в гімназіях і в Празькому університеті. Вона була введена мовою також всіх державних установ. Загроза асиміляції чеської культурної верстви, зникнення її як національно-культурної сили ставала реальною, це являло небезпеку для існування чеської національности в цілому. Тоді постала плеяда талановитих і мужніх патріотів. Історики і філологи: Йосиф Добровський, Ганка, Шафарик, Юнґман, Палацький — вони своїми працями привернули увагу інтеліґенції і народу до його славетної історії і великих культурних можливостей. Ці науковці запалили інтеліґенцію до наполегливої праці-боротьби, яка тривала більше ста років, в якій інтеліґенція поступово згуртувала навколо себе весь нарід, і ця боротьба нарешті завершилася осягненням державної незалежности на базі зформованої високої і стійкої національної свідомости. Повчальний і оптимістичний приклад.

Не зачіпаючи національної форми чехів і словаків, Москва цілий час після Другої світової війни, але особливо настирливо після совєтської окупації, намагається русифікувати зміст національного життя цих народів: їхню культуру, внутрішню і зовнішню політику, історичні прагнення. Першою і традиційною причиною цих зусиль — це бажання імперіяльної Москви, що як кожна імперія мислить і сприймає світ переважно воєнними категоріями, перетворити Чехо-Словаччину на постійний буфер та пляцдарм. Це потребує повної зміни чехо-словацької системи союзів і переорієнтації всієї її зовнішньої політики на Росію, тобто русифікації її зовнішньої політики. Для цієї мети Москва вже з давніх часів намагалася використати етнічну близькість, вона культивувала і поширювала міт слов'янської єдности у зовнішньому світі. У минулому сторіччі цей міт набув популярности серед слов'ян. Але виявилося, що їхній потяг до Росії на ділі являв потяг до виходу з тих імперій, до яких вони належали чи з будь-яких імперій взагалі. Росія дуже рано це зрозуміла і Бенеш згадує, яке холодне ставлення зустрічала ідея чеської незалежности серед російської верхівки під час Першої світової війни. Політика знову творених слов'янських держав переконала Росію, що слов'янський міт не здатний підірвати ідею їхньої незалежности, ідею вільного вибору зовнішніх союзів.

[Продовження буде]

Л. Рихтицький

ФІЛОСОФІЯ „МАЛЕНЬКИХ" ВІДВОРОТІВ

Цікаво спостерігати життьову і практичну філософію різних народів нашої нездоланої землі, а вже ми, українці, мавши змогу побувати чи не в половині світу, можемо похвалитися не абияким досвідом.

Пам'ятаєте перші дні війни в 1939 році, в Польщі? Першого дня в крамницях зник цукор і всі товщі, другого дня зникла шкіра і всі одягові матеріяли, а третього дня зникло дослівно все. Люди не мали ще часу купити, а купці поховали, щоб пізніше продавати на чорному ринку, або як тоді говорили „на паску", за фантастичні ціни. І пам'ятаєте останні дні війни, в 1945 році у травні, в Німеччині чи Австрії? До останньої хвилині в хожній крамниці кожний німець міг купити за нормальну ціну, хоч і за картками, всі призначені йому товарі. Трохи різний підхід до життя, різна національна дисципліна, може, різні люди...?

Візьміть комуністичний на вид, а російський на ділі, Совєтський Союз. Кожний закордонний відвідувач розказує те саме: в Москві люди понурі, непривітні, недбайливі. В ресторанах обслуга нечемна, а то й просто ворожа. А в Київі? Ціле місто привітне, усміхнуте, всі радо вам дадуть інформації, в ресторанах вас обслужать чемно й скоро, і якщо десь не так, то пізніше довідаєтеся, що мали до діла з росіянином. Хоч в Москві життьові обставини далеко кращі, як в Київі — маєте різницю між двома народами, без студій національної крови, різниці мов, культур та історичного розвитку.

Кілька років тому назад японський уряд вирішив, що проблема наркотиків стає і нестерпна і небезпечна для японської молоді і всього народу. Видано декілька розпорядків, поліція заарештувала всіх продавців героїни, кокаїни і „трави" (маріхуани), а всіх наркоманів замкнуто у шпиталях, де кожний з них пройшов важку, але коротку добу „відтягнення". Проблема наркотиків була розв'язана протягом одного року — і успішно. Американський журнал „Рідерс Дайджест" (якщо не помиляюся), описуючи цей короткий, але радикальний процес, наприкінці статті зазначив, що в Америці така розв'язка є неможлива, бо американська суспільність є інша. Можливо, але чому тоді американська суспільність не придумає пристосованого до неї процесу, щоб проблему наркотиків і тут розв'язати успішно, з користю для цілого народу, а зокрема його молодого покоління...?

Ось в Чікаго, роки тому назад поширився бандитизм на автобусових лініях міста. Нападали на шоферів, забирали гроші в пасажирів, а коли шофер ставив опір, то його били, а то й убивали. Місто знайшло свою „розв'язку". До всіх автобусів, за великі кошти, устаткували спеціяльні апарати, з яких було неможливо вийняти гроші легко, та ще в поспіху. Всі зв'язані з цим витрати кінець-кінців заплатили ні в чому невинуваті пасажири. Та це не помогло. Бандити стали побивати шоферів і забирати їхні власні гроші. Вийшов новий розпорядок: жаден шофер не сміє мати при собі грошей на службі, отже не може більше зміняти пасажирові, скажемо 5-доляровий банкнот і на всіх автобусах появилися написи: шофер не має грошей, пасажир мусить мати докладну суму дрібних, щоб усісти до автобуса і оплатити свою їзду. Для численних пасажирів, які опинилися в автобусі без відповідної кількости дрібних монет, постала проблема. Треба було висідати десь, серед дороги, часто вночі, в непевних дільницях міста — бо ніхто вам не розміняє грошей. Спитав би кожний практичний чоловік: чому не зловити за голову гидру бандитизму і відповідними поліційними заходами та судовими карами „відучити" бандитів нападати на середники міського транспорту, а не знаходити такі фантастичні „розв'язки", на шкоду населення...?

Але вже, коли нормальна людина досить нахиталася головою із здивування, або виреготала все своє почуття гумору, гляньте, що діється на наших очах, здавна в політиці оборони держави! Газети саме принесли вістки, що знайдено документи про те, що Вінстон Черчілл висловив в 1948 році думку, щоб, ви-

(Закінчення на стор. 3)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Іван Г. Барчук. Драматичні твори. Том І. Видавництво „Чайка", Лондон, 1977, ст. 589.

У нас часто стверджували, що українська література у вільному світі таки доволі вбога на драматичні твори в порівнянні з іншими жанрами. І ось перед нами товстий том драматичних творів, в якому аж 11 п'єс, дія яких відбувається в роках 1920-1921 1925, 1927, 1929-1950, 1935-1937, 1945, 1948 — в Україні, а таборах ДП в Німеччині і в Бельгії. Автор полюбив жанр драматичних творів, бо перед нами тільки перший їх том.

Рідний син Олександер згадує з любов'ю про свого батька, а В-во „Чайка" подає життєпис автора (5-8), який народився 1902 року і помер 1975.

Іван Барчук з трудом здобув вищу освіту й учителював та працював як здібний журналіст. Від 1942 року живе в Німеччині, а від 1952 року — в Англії, де працював його син. В 1959 році вернувся на Україну, щоб опікуватися недужою дружиною, а в 1975 році він трагічно загинув, його переслідували кагебісти, які ввесь час шантажували його сина в Лондоні і його в Україні, але не змогли їхнього українського духа.

Про це пише його син: „З любов'ю, повагою й гордістю живу пам'яттю свого батька, який не заламався до останньої хвилини свого життя й без суду й публічних обвинувачень був брутально замордуваний агентами кагебівської мафії в Україні".

Про його творчість пише його син, що вона „є віддзеркаленням життя українського народу від 1920-их до 1942 років в Україні, й потім — життя емігрантів". Це правда, як це видко вже зі згаданих тих років. Коли написані п'єси І. Барчука. Немає місця на оцінку окремих драматичних творів Барчука, які дійсно мають „викривальний зміст" того всього, що діялося тоді в Україні, і як жили наші люди в тих державах, куди мусіли втікати перед „визволителями". Ось назва п'єс: „Для батьківщини", „Моє", „Дочка і син", „Трагедія доби", „Циганка", „Під прапором", „Кохання і знущання", „Сім'я", „Наказ черга два", „Провідна зірка", „Суд".

Ми тільки згадуємо ті проблеми, які порушені в окремих п'єсах. І так деякі герої пізнали вже комуністичну програму, і тепер жаліють, що послухали агітації і тепер терплять, коли партія здійснює колективізацію, хоча Ленін, окупуючи Україну, обіцяв селянам давати поміщицькі землі. Тепер селян взимку викидають із їхніх хат і висилають на Сибір.

Та найбільше автор поцікавився проблемою розбивання подруж, яким то способом комуністичні активісти старалися, зруйнувавши християнські засади, притягнути наших селян до своєї партії.

І ось в п'єсі „Кохання і знущання" Антоніна вже зрадила свого чоловіка, щоб цим способом рятувати його. Вона каже товаришці: „Мені самої себе соромно... але мушу, бо треба рятувати життя свого найближчого друга". Інша жінка каже комуністові: „Ви мене не купите". Комуніст на це відповідає: „Большевики не купують, а так берутъ все, що їм потрібне".

В п'єсі „Дочка і син" Настасія хоче, щоб Якуб з нею таки одружився, на що він відповідає їй:

„В комуністичному обществі сімейні проблеми не існують. При полном комунізмі сім'я зовсім відімре. Ми комуністи до того вже тепер психічно підготовляємося".

В цілій книзі драма на чотири дії „Провідна зірка" своїм закінченням різниться від інших п'єс, бо члени комуни рішають ліквідувати свою комуну, і „приступити до розподілу земель між родинами, які бували в „Провідній зірці". Це мало діятися в 1925 році.

В п'єсі „Суд" виступають галичани, провідники табору для ДП, які співпрацюють з москалями і які вже мають з чим їхати до Америки, бо вони мали під своєю опікою „харчові і одежові склепи".

Треба б сказати ще кілька слів про драматичність творів І. Барчука. Перша його п'єса на три дії „Для Батьківщини" не має якогось драматичного конфлікту. Та в усіх інших п'єсах повно трагізму, бо автор показує, як московські комуністи нищили наш нарід при допомозі деяких наших таки людей, що служили ворогам, думаючи цим способом врятувати своє життя, та й це не завжди допомагало їм, бо ворог знає їхнє минуле і нищив їх за те, що вони давніше, перед комуністичною диктатурою були таки синами України. В автора цих п'єс більше епічности, як драматичної форми, але вони читачеві показують трагедію нашого народу під московською окупацією.

Михайло Байрак. Українська Стрілецька Громада в Едмонтоні. Передмова д-ра Ц. М. Суховерського. Обкладинка Якова Гніздовського. Накладом Української Стрілецької Громади — Відділу в Едмонтоні. Мовний редактор: Юрій Клиновий. Едмонтон, 1978, ст. 240.

Матеріяли до цієї цінної книжки приготовляла Редакційна колеґія (голова Орест Віндик), про що докладніше пишеться в „Подяці" на ст. 225.

Книжка появилася в п'ятдесятиріччя УСГ в Едмонтоні, про що пише д-р М. Суховерський і що вшановує поет Дан Мур своєю поемою.

Найважливішою частиною цього видання — це цікава й точно зібрана хроніка про працю УСГ в Едмонтоні, в якій майже на двох сотках сторінок показано, як ця організація працювала для добра нашого народу в Канаді, і як вона допомагала українським організаціям, леґальним і підпільним в рідному краю, висилаючи доляри на українських інвалідів, на політичних в'язнів, на Рідну Школу, на кольпартаж літератури.

З хроніки видно, що члени Стрілецької Громади живо цікавилися українськими справами, бо на її сторінках стрічаємо фота полковників Є. Коновальця, А. Мельника, ген. хор. М. Капустянського та інших визначних

(Закінчення на стор. 3)

Омелян Плешкевич

ЕКОНОМІКА-ПІДСТАВОВА СИЛА УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

(Доповідь на Пленарній Сесії III Конґресу СКВУ)

[3]

Переходимо до кінцевих висновків і конкретних предложень. Коли ми приїхали на нові землі нашого тут поселення, ми застали дві твердині українства: церкви і братські союзи. Вони гідно організували, виховували і очолювали громадянство. З цього перший висновок, що великою запорукою нашої сили побіч української церкви є доцільно організоване українське господарство в діяспорі. А це господарство повинно включати в собі такі ділянки:

1. ФІНАНСОВУ, яка охоплювала б собою кредитові кооперативи і щадничо-позичкові каси. А завдання цих інституцій довести до того, щоб гроші української людини були спрямовані в українське русло, для творення нових вартостей і для підтримки всіх наших національно-культурних виявів. Спираючись на статистичні дані, що на різних теренах українського поселення живе приблизно 2 мільйони українців, я дозволю собі це число зменшити до одного мільйона і помножити це число на 2.500 дол., тобто через пересічну суму ощадностей, які за нашими кооперативними підрахунками кожна наша людина повинна мати, тоді ми повинні б мати в наших фінансових інституціях два і пів більйона українських ощадностей. Згідно з прибутковістю наших кооператив 1 відсоток від цієї суми дав би нам 25 мільйонів долярів річно так необхідних прибутків на наші різновидні цілі.

Чи не парадоксально виглядають 100-тисячні бюджети наших краєвих централь в порівнянні до 25 мільйонів річних прибутків, які повинні ми осягнути при якнайтіснішому пов'язанні між нашою спільнотою і надбудовою.

2. Ділянка ОБЕЗПЕЧЕНЕВА, охоплювала б об'єднані Братські Союзи і тоді при їхній помочі могла б бути зорганізована нова обезпечнева установа, яка заспокоювала б всі обезпеченеві потреби, зокрема ж обезпечення від вогню, крадежу, автомобільні обезпечення і т. п.

3. Ділянка це була б ТОРГОВЕЛЬНА у формі департаментових крамниць, з одною великою централею.

У дальшому плянуванні можна б включити ПРОМИСЛОВУ ділянку, яка охоплювала б ряд промислів і професій та підприємств, як от мотелярство, виробництво м'ясних і інших виробів, пекарні тощо.

Була б врешті ще й БУДІВЕЛЬНА ділянка, якою могли би заопікуватися наші інженери.

А тепер розглянемо питання, в якій системі повинен йти розвиток української економіки в діяспорі. В кооперативній чи приватній? На мою думку, в обох. Щоб українське господарство добре і доцільно розвивалось та справно функціонувало, нам треба створити координуючі референтури української економіки не тільки при СКВУ, але при всіх краєвих централях. Завданням референтур було б організувати нові і координувати вже існуючі економічні засоби, якими ми повинні охопити всю українську спільноту. Точніше кажучи така референтура повинна:

1. ОРГАНІЗУВАТИ на місцях підприємства чи то кооперативні, чи приватні, залежно від обставин і потреб.

2. ПОДБАТИ, щоб всі господарські одиниці належали до своїх господарських централь.

3. СКЛИКАТИ раз у рік краєві конференції чи з'їзди представників кооперативного, індивідуального і науково-економічного світу.

4. Належно усвідомлювати українську спільноту в господарських проблемах через видання економічного журналу, організування дописів на практично-економічні теми у всій українській пресі, організування панелів, дискусій тощо.

5. ПЕРЕВЕСТИ вивчення стану нашого поселення в діяспорі.

6. ЗАОХОЧУВАТИ українську молодь студіювати економічні науки, плекати серед неї піонерський дух для творення нових варстатів праці та розвивати серед цієї молоді бажання працювати в українській спільноті для її розвитку і для своєї власної користи.

У підсумках я дозволю собі звернути увагу, що спрямування поважно нагромадженого капіталу в наших фінансових установах повинно піти в русло вже існуючих і на творення нових підприємств (прикладом може послужити ще раз Австралія чи розгорнення мотелярського промислу на індивідуальній базі в стейті Вісконсин завдяки допомозі чікаґської кооперативи).

Пора нам усвідомити собі, що сьогоднішнє людство розв'язує усі складні проблеми економічними засобами і дальший нормальний розвиток цього людства в великій мірі залежатиме від продуманої нормалізації і плянового наладнання саме економічних відносин. Ми одначе все ще даємо перевагу ідеалістичним чи ідеологічним концепціям і не доцінюємо ролі господарського фактора в розв'язці наших пекучих завдань. Приходить бо час, коли наші не тільки краєві установи, але і льокальні з громадськими біжучими проблемами будуть фінансово виключно нашою економікою. Треба ще і ще раз усвідомити собі, що всі вартости ідейного порядку треба вважати тільки і тільки дуже важною надбудовою, під якою мусить знаходитися фундамент — економіка як її підбудова.

Наші економічні інституції не можуть залишитися самоціллю. Їх роля в нашім збірнім зусиллю є тільки інструментальною, бо їх основна ціль стати тією динамо-машиною, яка зуміє нашому зорганізованому життю дати необхідну цілеспрямованість.

Прийшов бо час, коли сама національна визвольна чи державницька ідеологія, яку ми практикуємо і маніфестуємо через сотні наших патріотичних організацій вже вже не вистачає. Нам треба твердих економічних основ і такої координації економічної дії, яка стала б ґарантом що наше майбутнє, з участю нової молодої ґенерації не буде змарноване, а навпаки — дасть добрі і побажані наслідки.

Стоїмо на порозі 80-их років, а з ними відзначатимемо 40 років великої воєнної хуртовини, що коштувала нас мільйони жертв і вигнала нас у далекі світи та кинула в обійми твердої і холодної чужини... Вимушена еміграція розпорошила та розсіяла нас, але не розбила. Ми від десятка чи більше років шукаємо української синтези, стараємося цементувати нашу політично і ідеологічно поділену спільноту. У цім змагу за наше майбутнє тут і там, на Батьківщині, ми робимо великі зусилля... Ряди наших людей, що ще пам'ятають Україну рідшають і підточуються. Нам на зміну мусить прийти нове покоління, але це вже покоління іншого психічного укладу, інших орієнтацій і іншої ментальности. Наше першочергове завдання залишити їм — як нашим наслідникам — таку духову і матеріяльну спадщину, яку вони зможуть гідно і ідейно дальше плекати та розвивати, а це дасть нам ґарантію, що праця цілих поколінь для створення української держави не піде на марно.

[Кінець]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО БІБЛІОГРАФІЧНО-ДОВІДКОВОГО ЦЕНТРУ

Український Бібліографічно-Довідковий Центр підготовляє видання Бібліографії Україніки Діяспоріяни за роки 1976, 1977, 1978. Додаток до Бібліографії та англомовної україніки д-ра Романа Вереса.

Просимо всі видавництва та всіх авторів подати нам по змозі якнайскорше список їхніх видань (з повним бібліографічним описом) видання в роках 1976-1978, а також у 1973-75 роках, якщо вони не були поміщені у виданні Україніки Діяспоріяни за роки 1973-1975.

Авторів, які друкували свої англомовні статті на україністичні теми (також совєтика) в неукраїнських журналах чи інших збірниках подати список таких статтей з повним бібліографічним описом друкованих у роках 1974-1979, а також і раніше, якщо вони не були поміщені в Бібліографії англомовної україніки д-ра Р. Вереса.

У попередніх роках УБДЦентр видав своїм коштом такі довідники: „Довідник українських видавництв, періодиків, книгарень, бібліотек і колекцій україніки в неукраїнських бібліотеках" та „Бібліографію Україніки діяспоріяни" за рр. 1973-1975, обидві речі д-ра Романа Вереса; їх ще можна дістати в УБДЦентрі.

Тому, що обидві новище згадані публікації повинні вийти в 1979 році просимо подати як найскорше списки публікацій і статтей. Адреса: Ukrainian Bibliographical-Reference Center. 2453 West Chicago Ave, Chicago, Illinois, 60622. USA.

Сенатори Кеннеді й Кренстон...

(Закінчення зі стор. 1)

ЗСА долею Тайвану у світлі публічних заяв Пекіну, що питання поновного приєднання Тайвану до китайського материка — це внутрішня справа Китаю. Резолюцію вже піддержав сенатор Френк Чирч, голова сенатської Комісії міжнародних відносин, яка власне розглядає такі резолюції та вирішує, чи їх дати під голосування. „Конґрес ЗСА повинен виразно заявити, що визнання КНР зовсім не зменшує нашого затурбовання долею Тайвану", — заявив сенатор Чирч.

Як відомо, встановляючи дипломатичні зв'язки з Пекіном, уряд президента Картера визнав існування „одного Китаю", висловлюючи надію, що питання приєднання Тайвану до материка буде наладнане „мирною дорогою". Однак Пекін такого запевнення Вашінґтонові не дав. Уряд ЗСА зобов'язався доставляти зброю Тайванові згідно з ще існуючим договором до кінця цього року, а опісля продаватиме йому потрібну зброю. Для продовжування торговельних і культурних зв'язків з Тайваном уряд ЗСА пропонує встановлення приватної установи — т. зв. Американського Інституту на Тайвані. Конгрес ЗСА вже на днях розглядатиме цей законопроєкт, як і внесені в справі Тайвану резолюції та найменування Ленарда Вудкока на амбасадора ЗСА в Пекіні.

У міжчасі декілька конґресменів і приватних підприємців ЗСА виїхали до Тайвану в справі перевірки можливостей вдержання зв'язків на „урядовому рівні", не зважаючи на категоричну відмову президента Картера вдержувати такі зв'язки з Тайпеєм.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПОДЯКА

Управа Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Детройті висловлює щиру подяку

Панові Миронові Лучанко з Рочестеру, Н. Й.

бувшому членові капелі ім. М. Леонтовича в Ґослярі, Зах. Німеччина,

за пожертвування свого баса-бандури для Капелі Бандуристів в Детройті.

Управа Капелі

12-ий Відділ СУА в Клівленді, Огайо

пропонує цікаву **КУХОВАРСЬКУ КНИЖКУ**

в англійській мові

SELECTED UKRAINIAN RECIPES FOR WINTER SEASON

13 розділів з гарними ілюстраціями.

Ціна: $5.50 з пересилкою — проситься замовляти у:

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, BRANCH 12
Midtown Tavern, 1854 Snow Rd, Parma, Ohio 44134

Румунські історики на УНІГУ нав'язують співпрацю

Румунські історики в УНІГУ: (зліва): д-р Корнелія Бока, д-р І. Чаушеску, проф. Ф. Сисин, д-р В. Кандея, д-р Л. Майор, проф. О. Пріцак.

/Світлив О. Ільницький/

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — До нашого Інституту в Гарварді, 12-го грудня 1978 року завітала офіційна делеґація істориків Румунії, серед них брат теперішнього президента тієї країни Чаушеску. Ця група румунських вчених відвідує Америку з приводу святкувань 60-их роковин Об'єднання румунських земель. У складі делеґації були: проф. Стефан Пасчу, директор Інституту Історії та Археології університету Члюй — Напока та президент Національної Конференції Румунських Істориків, д-р Ілля Чаушеску (брат президента Румунії) із Центру Військової Історії в Букарешті, д-р Вірґілій Кандея з Інституту Соціяльно-політичних Наук Румунської Академії Наук, д-р Лівю Майор з університету Члюй — Напока і д-р Корнелія Бодія з Інституту Історії з університету Николая Йорга.

Д-р Кандея виголосив доповідь у семінарній залі УНІГУ на тему: „Особливості об'єднання земель Румунії". Сесією керував проф. Франко Сисин. Привітавши румунську делеґацію серед українських науковців і докторантів, проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ, вказав на багато тісніших моментів румунсько-українських політичних та культурних взаємовідносин в минулому. Зокрема він звернув увагу на могутню постать Митрополита Петра Могили.

Під час розмов за чаркою вина, директор УНІГУ, обдарував членів румунської делеґації друкованими публікаціями УНІГУ, включно з журналом „Гарвардські українські студії", в якому — стаття про румунські наукові досліди в ділянці української лінґвістики. Проф. Пріцак також підкреслив відрадне явище широкої й постійної співпраці нашого УНІГУ з румунськими вченими та висловив сподівання, що ті контакти ще більше розгорнуться.

Відвідини румунських гостей у Гарварді закінчились вечерею у факультетському клюбі, на якій від університету взяли участь професори О. Пріцак, І. Шевченко, Е. Кінан, Р. Пайпс, Ф. Сисин, д-р Павло Маґочі та інші.

Відвідини цієї визначної делеґації румунських істориків в УНІГУ дали нагоду для дискусій не лише про можливості зміцнення та підтримання існуючих наукових контактів, але також для ведення розмов про сучасні румунсько-українські взаємовідносини. Виглядає, що в Румунії є кола інтелектуалістів, які зацікавлені в заходах для покращання цих взаємовідносин. Створення окремої української православної юрисдикції і друкування молитовників українською мовою, про що писала українська преса на Заході, є ознакою певної незалежности Румунії від Москви та бажання поправити українсько-румунське співжиття.

Зустріч з румунськими науковцями уможливила відкритий та щирий обмін поглядів. Проф. Пріцак у дискусії над доповіддю д-ра Кандеї вказав на те, що об'єднування земель Румунії в 1918 році заторкнуло теж Буковину та Бесарабію тобто, землі заселені українцями. Це сталось всупереч бажанню української спільноти та настанов існуючих політичних сил. Інші дискутанти обговорювали проблему Молдавської ССР, цікавились станом української меншини в Румунії та румунської меншини в Україні.

Румунські історики за висловом проф. Чаушеску, були дуже вдячні за можливість нав'язати особисті контакти з УНІГУ та покласти підвалину для співпраці поміж румунськими та українськими істориками.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

українців. Вже тут зазначуємо, що ця книжка рясно прикрашена світлинами (всіх коло 50!), які пластично доповнюють тексти про життя і діяльність членів Громади.

В книжці вміщено привіти, які наспіли УСГромаді з приводу її Золотого Ювілею (1928-1978) та Показник імен (228-229).

Якби всі наші товариства й організації змогли видати такі дбайливо зібрані видання про свою діяльність, то майбутній історик української еміграції міг би легко написати про нас, щоб майбутні покоління знали, як працювали їхні предки для добра нашої спільної матері — України.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді й вільному світі нового свідомого члена!

Новини з Українського Гарварду

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Святіший Отець Іван Павло II відповів тепло та з вдячністю на ґратуляційну телеграму дирекції УНІГУ, з приводу обрання його на найвищий пост в Католицькій Церкві, призиваючи одночасно у Всевишнього Бога щедрого благословення для співпрацівників Гарвардського Центру Українських Студій.

Теперішній Папа, ще як Кардинал Войтила, був гостем в нашому Інституті (1976 рік), де провів дві години в дружніх розмовах серед наших професорів та студентів.

На небуденне явище філантропії вказує керівник канцелярії ФКУ — Ліда Стецик: на основі картотеки ФКУ, п-во д-р Омелян і д-р Тетяна Антонович з Вашінґтону, Д. К., починаючи з 1972 року рік-річно реґулярно присилають тисячу долярів на фонд українських студій в Гарварді. Загальна сума їхніх пожертв досягнула висоти 7, 050. 00 долярів. За льояльну підтримку українського Гарварду, за глибоке розуміння ваги науки в змагу нації за здобуття самостійности і визнання.

У січні одна зі сесій семінару українознавства займатиметься лінґвістичними проблемами. Проф. Ірі Марван доповідатиме про український флективний рід у слов'янському контексті.

Друга сесія із ділянки історії України. Д-р Дональд Островські виголосить доповідь на тему: „Текстологія й текст Повісти временних літ".

По доповідях проходитиме дискусія, робитимуть висновки, подасться пов'язану з порушеними темами бібліографію, а ввесь перебіг семінарів, як завжди, буде запротокольований. З кінцем кожного академічного року видається друком книжку: „Протоколи Семінару Українознавства (Мінутс)". Видання виходить завдяки грошовим суб сидіям із видавничих фондів ім. Володимира Юрковського та ім. д-ра Євгена Омельського.

Надзірна Рада Гарвардського Університету повідомляє, що Візитаційний (контрольний) комітет для українських студій відбуде свою візитацію в університеті та в УНІГУ 23-го лютого ц. р.

Голова згаданого Комітету проф. Джордж Ґібіян (Корнел університет) заявив, що в програмі візитації розглядатимуть такі проблеми: українські курси історії, літератури, мовознавства та семінарів — теперішній стан і плянування на майбутнє, якість студентства, стан фондів, можливості реалізування завдань катедр та Інституту, взаємовідносини з іншими інституціями Гарварду, бібліотека, видавничий сектор, журнал, Літня Школа; поставлене буде також питання: чи сучасні політичні ситуації студіюються в відповідній пропорції? Чи сповняє університет свої зобов'язання супроти україністики.

Проф. Ґібіян є вже другим головою Візитаційного комітету для українських студій; першим був відомий колюмніст — Джозеф Альсоп. Членами комітету є: Чарлс Ф. Адамс, Патріша Блейк, Митр. Максим Германюк, Роберт І. Ґолдман, Ольга Дужа, Йосип Лисогір, проф. Юрій Луцький, Волтер Н. Ротшілд мол. (заступник голови), Ніл Л. Руденстин; проф. Юрій Шевельов, Митр. Мстислав Скрипник, Павлина Тейльор.

Це вже третя візитація Комітету. В Гарварді лише основні ділянки та дисципліни мають візитаційні комітету, членами яких є позагарвардські особистості.

ПОДЯКА

В місті Сімпулюнґ-Арґес, в Румунії, в дні 26 листопада 1978 р., з волі Всевишнього відійшла у Вічність у 84-му році свого трудолюбивого життя пенсіонована учителька, наша Найдорожча Дружина, Мама, Теща і Бабуня

бл. п. ВЕРОНІКА МИЗАК з роду ФОТІ

Цією дорогою складаємо щиро-сердечну подяку Родині, Знайомим і Приятелям, які поспішили з поміччю та дружнім співчуттям у цих для нас тяжких та скорбних хвилинах.

В першу чергу, найщиріша наша подяка Високо Преосвященному Архиєпископові Орестові Іванюкові і Всесвітлішому протопресвітерові о. Іванові Ткачукові за відслуження Заупокійних Св. Літургій в Ню Йорку і за вислови щирого співчуття та за теплі слова розради.

Рівнож, найщиріша наша подяка Всечеснійшому протоієреєві отцеві Николі Кірка за відвідування Покійної в лікарні і вдома, за уділення Їй Найсвятіших Тайн, за відслуження Панахиди і Заупокійної Св, Літургії, за зворушливе прощальне слово, за зорганізування похоронних обрядів і відпровадження Покійної на місце Вічного Спочинку, за вияв правдивої християнської любови до нас, допомагаючи нам своїм щирим співчуттям, теплими словами розради та цінними порадами видержати цей невимовно болючий удар гіркої невмолимої долі.

Не менш щира наша подяка й Всечеснішим Отцям, які сослужили в похоронних відправах, прізвищ яких — на жаль нам бракують.

Особливо щиру подяку складаємо на руки пана д-ра Володимира Савчака, голови Т-ва Укр. Правників у ЗСА, за щире співчуття та теплі слова розради, які він нам висловив від себе особисто і в імени всіх шановних Товаришів, членів Т-ва Укр. Правників у ЗСА.

Щиросердечна подяка найближчим Друзям та їх достойним Дружинам: д-рові Іванові Новосівському, інж. Іванові Жуковському, мґр Тарасові Криницькому, мґр Миколі Шпиткові, мґр А. Сваричевському, Карлові і Артеміді Мариш та мґр Тедорові Салагорові, які перші поспішили висловити нам своє глибоке співчуття і розраду. Таку ж саму подяку складаємо й панові Степанові Шовганові і шановним паням Н. Канюґа і М. Позинська.

Щиро дякуємо достойній родині Кирилюків за переповненого правдивим співчуттям листа.

Щиро дякуємо й тим Приятелям, що нам висловили своє співчуття, ми — на жаль — їх прізвищ не могли собі пригадати.

Вкінці наша щира подяка Всім, що своєю присутністю вшанували Покійну і відпровадили Її на вічний спочинок.

Нехай Всевишній нагородить всіх Вас сторицею, а Покійній Вічна Пам'ять між живими.

В смутку горем прибиті:
чоловік — ВАСИЛЬ
дочка — ОЛЬГА ЛЮБОВ ДРАҐАН з чоловіком ЕМІЛЕМ і сином ДАНОМ.

ФІЛОСОФІЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

користавши потугу Америки, як одинокого посідача атомової зброї в той час, перервати бльокаду Берліна силою. Президент Труман і британський прем'єр Еттлі на це не погодилися і замість цього американські платники податків витратили мільйони долярів на організацію „повітряного моста" до Берліна, загинули деякі летуни і, хоч Берлін витримав бльокаду, населення цілком без потреби протягом майже півтора року терпіло нужду. За цією самою філософією відбулася війна в Кореї, в роках 1950-1953. Комуністів Північної Кореї і червоний Китай не покарано за те, що вони погвалтували договірний кордон на 38-ій паралелі і вся війна, із 118 тисячами самих убитих (в тому 33.729 американців), колосальними знищеннями і злиднями для невинного населення відбулася тільки на те, щоб комуністи безкарно станули знов же на цій самій 38-ій паралелі. Про війну в В'єтнамі не треба й писати. Ми всі недавно ще були її свідками.

Але тепер преса і Конгрес заговорили про стан, тип і натугу зброєнь Совєтського Союзу. Показалося, що в часі, коли американському суспільству обіцяно мирне роззброєння на основі договору про обмеження розбудови атомової зброї — САЛТ І — Совєтський Союз перегнав Америку майже у всіх видах зброї. І що, думаєте, щось змінилося? Ні, тепер Америка буде підписувати САЛТ II, щоб дати Совєтському Союзові змогу розвинути ще стільки нових типів зброї, щоб могти Америці продиктувати ультиматум — навіть без війни. Ми знаємо, що насправді до цього не дійде, але скільки така політика коштує жертв, гроша і непотрібних труднощів у світі...?

Але забава йде далі. Тому, що Совєтський Союз збудував важкі ракети, які можуть знищити американські ракети в їхніх підземних стоянках, почалася дискусія про те, щоб американські ракети могли їздити на спеціяльних рейках з місця на місце і тоді Совєтський Союз ніколи не знатиме точно, куди на них стріляти. Це такий самий стиль думання, як у чікагської автобусної компанії, тільки на значно більшу скалю. Це є політика уступливости, точно так, як наприклад, ваш поганий сусід на вашій стежці поставить нелеґально свій пліт, а ви, замість цей пліт розбити в дребезки, будете шукати коштовних способів, як його обійти, навіть якби при тому трапилось вам упасти у воду...

Але так було в минулому і мій американський приятель передумавши все, що я йому на цю тему сказав, підняв палець угору і заявив пророчисто: але ми виграли війну. Я думаю, що з цим треба погодитися, бо не випадає так часто згадувати тих всіх Ялт і Гельксінок і Беоґрадів.

Треба тільки надіятися, що — може — у вирішному моменті щось зміниться.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
за нашого Найдорожчого і во віки Незабутнього ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

бл. п. д-ра стоматолога

АНТОНА ВІТКОВСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в церкві свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, в суботу, 10-го лютого 1979 р., о год. 8:30 ранку;

в церкві Успення Божої Матері на Росемонт, Монтреаль, Канада, в суботу, 10-го лютого 1979 р., о год. 9 ранку.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
ОРИСЯ — дружина
РОМАН — син
ОРЛЯНА — дочка
ОЛЕНА — мама
ЛЬОНГИН — брат з родиною

Брат Льонгин Вітковський з Родиною складає:
50.00 дол. .... на СКВУ
50.00 дол. .... на Патріярший Фонд

Замість квітів на могилу

сл. п. Теодора Балка

складаємо 25.00 долярів
на фонд Катедр Українознавства в Гарварді.

Софія й Роман ТЕРЛЕЦЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Приятельки

бл. п. Інни Кравчук

складаємо 25.00 долярів
на Духовний Семінар у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Софія й Роман ТЕРЛЕЦЬКІ

Дня 5-го грудня 1978 року померла у Львові, на 78-му році життя
Найдорожча СЕСТРА

бл. п. лікар — д-р ІВАННА ЛЕШНЬОВСЬКА

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 7-го грудня 1978 року вріднім селі Жуличах, пов. Золочів, де зложено в могилу.

Покійна залишила в смутку:
брата — ЗЕНОНА з родиною
кузинку — ЛІДУ НІКИШИН і ТАНЮ ГИЧКО
та Родину в Україні

Увага Джерзі Сиrі і околиця!

З РАМЕНІ МІСЦЕВОГО ВІДДІЛУ УККА

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

відзначує

в неділю, 28-го січня 1979 року, о годині 4-ій по полудні
у великій залі **Українського Народного Дому** при 92 Фліт вул.

61-РІЧЧЯ

САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

В ПРОГРАМІ:

Виступ АНСАМБЛЮ КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА з Ню Йорку під керівництвом о. мітрата С. КІНДЗЕРЯВОГО-ПАСТУХОВА.
Солістка ЛЯРИСА МАҐУН-ГУРИН, при фортепіяні МАРТА МАЧАЙ.
Рецитація — ЕВГЕНІЯ РУБЧАК.
ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА при Українськім Народнім Домі
Відчитання Проклямації майора міста Т. СМИТА.
Святочну доповідь виголосить редактор ВОЛОДИМИР ЛЕВЕНЕЦЬ.

Того ж дня буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в намірені Українського Народу в церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сиrі, о год. 10-ій ранку.

До численної участи запрошуємо наше Патріотичне Громадянство.

Товариська зустріч Стрийщини

Дня 2-го грудня 1978 р. від 2-ої до 7-ої вечора відбулася дуже успішна, навіть сповнена ентузіязмом учасників-земляків Товариська Зустріч Стрийщини (до території Стрийщини входять: Болехів, Долина, Журавно, Жидачів, Миколаїв, н/Д, Рожнітів, Сколе, Стрий) у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку.

Програма Зустрічі складалась із двох частин. Відкрив її і проводив нею голова Комітету Стрийщини, д-р Микола Ценко. Вітаючи голову НТШ — д-ра Ярослава Падоха, голову Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій при НТШ — проф. Василя Лева, проф. д-ра Василя Ленцика — кустоша музею в Стемфорді, мгр Евгенію Кошівну-Цісик — дружину кол. директора жіночого Семінара, пань Марію Залеську і Надію Кокольську — дружин колишніх професорів, голову Редакційної Колегії, мгр Ірину Пеленську, проф. Остапа Савчинського, редактора „Квітучих Берегів" і всіх присутніх, які прибули з різних сторін Америки і Канади. Відзначив у своєму слові 10-річчя смерти почесного Голови Комітету Стрийщини, сл. п. о. Маріяна Цурковського, прочитавши його заклик до колишніх його парохіян із нагоди Різдва 1967 року. Відзначення десятиріччю смерти почесного голови вшановано хвилиною мовчанки. З черги він відчитав привіти, які наспіли від колишнього останнього посадника міста Стрия, інж. Осипа Бандери, Софії і Василя Дмитренків, Петра Блищака, судді Степана Кизими, Ірини Пизнюк, Марії Държко-Сроковської, Марії Середницької-Мудрик, Стефанії Костів-Коцій, Ірини Клос, Павла Клима, Наталії Котович, Софії Чехут-Климкевич, ред. Івана Дурбака і Богдана Пришляка.

Відтак д-р М. Ценко попросив до слова голову Редакційної Колегії, мгр Ірину Пеленську, яка заявила, що має велику приємність, ще раз зустрінутися зі земляками Стрийщини, що їх часто бачить за словами поета „очима своєї душі" — працюючи над матеріялами Стрийщини. А друга приємність, це її можливість повідомити всіх земляків, що праця над Збірником викінчується та вже заключено умову з друкарнею. Відтак вона з'ясувала, що Збірник буде мати 1,000 сторінок, на яких буде представлене наше минуле з усіх ділянок історичного і культурного життя у вірному насвітленні, якого не може заперечити ніяка „Історія Сіл і Міст УССР", навіть якби вона вийшла не в 26-ти, а 260-ти томах. Вкінці мгр І. Пеленська вияснила, чому назву „Альманах" змінено на „Збірник". Мгр Клементій Бабяк, технічний редактор, пояснив зовнішній і внутрішній вигляд книги — репродукцію світлин, мап, та ілюстрацій, що їх він опрацьовує, підкресливши, що радо прийме ще світлини краєвидів чи історичних подій, бо їх є обмаль. Д-р М. Ценко зазначив, що мгр К. Бабяк це все виконує безкорисно, що у великій мірі зменшило кошти друку, тому мгр К. Бабяк — це досі найбільший жертводавець.

Дальшою точкою вечора була історична доповідь, „Рідне моє село — Дуліби", що її виголосив проф. Лев Шанковський. Це була науково опрацьована історія цього села.

Під час перерви присутні мали змогу підкріпитися в буфеті та провести спільні розмови з гостями та з друзями молодих літ.

Мистецьку частину вечора започаткувала мгр Ляриса Магун-Гурин сольоспівом при акомпаньяменті Марти Мачай. Вона відспівала дві пісні, а одну на додаток. Своїм прегарним співом вона спонукала присутніх викликати її до надДатків. Марта Мачай талановито відіграла на фортепіяні музичний твір „Стрийські незабудьки" композитора Михайла Танського, який цю річ скомпонував та прислав на Зустріч. Усі були вдячні композиторові з далекої Каліфорнії, що цим виявив свою з ними присутність.

Черговою точкою мгр Ляриси Магун-Гурин був її виступ при акомпаньяменті бандур, на яких грала Ліда Чорна і Христя Баранська. Бандуристки окремо теж чудово відіграли народні пісні. Ліда Чорна і Марко Івасик виконали три колядки на бандурі, пригадуючи, що надходить різдвяний час. Цих двоє молодих бандуристів грали колись малими дітьми на Зустрічі в 1973 році.

Гумористичний фейлетон Фидя Гайового (мгр Олександра Нагорняка), присвячений Зустрічі, відчитав з великою вервою і гумором Мирон Сірий. Оплескам не було кінця.

На закінчення голова М. Ценко попросив до слова скарбника Комітету Стрийщини Лева Штинду, який представивши касовий звіт порівняв циферно його з витратами інших регіональних Комітетів. З чого ясно, що видатки Комітету Стрийщини є дуже скромні і господарка грішми раціональна. Він також закликав, щоб земляки складали пожертви на Збірник Стрийщини. На ті слова відгукнулись із залі, бо зголосив свою пожертву 1,000 дол. — Зенон Петеш. Ірина Пизнюк приобіцяла доповнити свою пожертву до 1,000 дол., ще склали: по 110 дол. Петро Блищак, по 100 дол. — д-р Володимир Вірщук, Стефа Диба, Олена Качала, Надя Дригинич-Попель, д-р Юрій Попель, Марія Хащівська - Палідвор; по 50 дол. Михайло Вірщук, Роман і Оля Гаєцькі, д-р Олена Скорецька, Марія Гупаловська-Овчинник; по 40 дол. Роман Соболь; по 30 дол. д-р Роман Кухта; по 25 дол. Михайло Танський і Софія Тимцюрак, по 20 дол. Марія Залеська, Цецилія і Володимир Дибайло, Оля Нагляк-Смороцька, по 10 дол. мгр Володимир Нечай і Нуся та Микола Тимкові.

На закінчення відбулася розіграша образа, що його подарувала малярка Слава Гнатів, який виграв Зенон Петеш. Подяка належиться імпрезовій референтці Комітету Стрийщини, Влодзі Падох і усім тим, які причинилися до успіху Товариської Зустрічі, а зокрема Іванці Клим і Марії Васьків.

Досі Комітет Стрийщини відбув три великі З'їзди і три Зустрічі — в Ню Йорку в 1970, 1973, 1978 роках. Перший З'їзд відбувся на Чорногорі — Пайн Гілл, біля Гантеру (1963) другий на Союзівці - Кергенсон (1968), Третій в Торонто (1973). Комітет вклав у них багато праці та вдержував постійно товариські зв'язки на майбутнє. Плянуємо відбути великий З'їзд по вакаціях в 1979 році.

Одне тільки прохання: земляки повинні подати свої правильні адреси. Останньо повернулось багато запрошень з браку точних адрес.

Е. М.

ПОВІДОМЛЯЮ, ЩО

ROYAL HOMES REALTY
6841 W. Belmont Ave., Chicago, Ill. 60634
Phone 637-2200
і
917 E. Oakton St., Des Plaines, Ill. 60018
Phone 297-5230

Є МІСЦЯМИ МОГО ЗАЙНЯТТЯ

СТЕПАН КУРОПАСЬ, брокер

НОВИЙ ДОКУМЕНТ...

(Закінчення зі стор. 1)

У кінцевому обвинуваченні говориться, що Лук'яненко „під маркою діяльности в так званій Гельсінкській групі, займався антирадянською роботою". Йому ставлять в обвинувачення: документи Української групи „Гельсінкі" (декларація і 8 меморандумів), статті „Зупиніть кривосуддя" (в обороні художника Петра Рубана), „Рік свободи" (про своє життя на волі після звільнення з ув'язнення), „Різдвяне звернення до завзятих атеїстів" і „Проблеми інакодумства", відкритий лист до професора Володимира Рубана), звернення до Київського екзарха (з проханням взяти становище в справі „релігійної" статті проєкту нової конституції), дві заяви про бажання еміґрувати, листи до друзів і усні вислови. Згадувалось, що свої статті Лук'яненко висилав до редакції радянських газет і журналів і теж до друзів, що стаття „Рік свободи" опинилася за кордоном і її використали різні радіомовлення, як пропаґандивний матеріял, щоб знеславити радянський лад.

З викликаних на суд 25 свідків, прибули — 20 — дружина Левка Лук'яненка Надія Лук'яненко і його брат Олександер, член Української Гельсінкської групи А. Бердник, Євген Обертас, дружина Петра Рубана Лідія Рубан, дружина Олександра Сергієнка Звенислава Вівчар, колишні політв'язні Ігор Кічак (сидів з Лук'яненком в Мордовії, відбув 15 або 20 років), Володимир Затворський, Іван Покровський і Ігор Кравців, співпрацівники Лук'яненка (він працював електриком у дитячій лікарні) — головний лікар, інженер Кальченко, колишній завідуючий господарської частини Козир, завідуючий Відділом Лісова і голова міському, а також п'ять членів родини Петра Світайла, в гостині у якого Лук'яненко „провадив антирадянські розмови".

При допиті перших десять свідків головна увага була скерована на статтю „Зупиніть кривосуддя". Але незалежно від прохання Лук'яненка її на суді не зачитали.

Свідчення В. Затворського викликали репліку зі залі: „Його разом з Лук'яненком треба посадити!" І. Покровський сказав, що він читав декларації Української Гельсінкської групи, і не знайшов у ній нічого антирадянського. Це саме сказали про статтю „Зупиніть кривосуддя" і декларацію Надія Лук'яненко і Лідія Рубан. Рубан пояснила, що у неї було 8 примірників цієї статті тільки тому, що Левко Лук'яненко просив її розіслати статтю до редакцій київських журналів. Відносно авторства меморандумів Української Гельсінкської групи, А. Бердник заявив, що авторами їх є всі підписані під ними. Він теж сказав, що він хотів протоколувати дискусії над меморандумами, але Лук'яненко сказав, що „не треба". Надія Лук'яненко сказала, що вона чула в радіо статтю „Рік свободи", і що радіо передало так, як було написано. Її запитали чи вона знає як Левко Лук'яненко передав статтю на Захід. „А хіба це він зробив?" відповіла вона.

Співробітники Левка Лук'яненка говорили про нього прихильно — він тільки не підписав Штокгольмського заклику (дехто говорив „Гельсінкського) і не ходив на демонстрації (Надія Лук'яненко в своїх свідченнях підчеркнула, що в дні свят її чоловіка заставляли чергувати на роботі).

Члени родини П. Світайла розповіли, що Лук'яненко у них в гостях хвалив Петлюру і лаяв Богдана Хмельницького.

Кінцева промова прокуратора, яку він виголосив 17 липня, була подібна до політичної лекції.

Лук'яненко відмовився був від адвоката і в своїй обороні говорив сам. Промова його тривала чотири години. Суддя постійно переривав йому, щоб він говорив, не заглядаючи в записки. В останньому слові підсудний сказав, що він не сподівається кращої долі, ніж Руденко і Тихий.

Вирок: 10 років таборів особливого режиму і 5 років заслання. Суд визнав Лук'яненка особливо небезпечним рецидивістом. Спецпубліка прийняла вирок оплесками.

12 вересня Верховний суд УРСР розглянув касаційним порядком вирок Лук'яненка і залишив його без змін.

20 вересня 1978 року Левко Лук'яненко прибув до Мордовських таборів."

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN
SOVIET "JUSTICE" vs. HUMAN RIGHTS
The only tape recording of a trial smuggled out of the Soviet Union.
Edited by AUGUST STERN.
Translated from the Russian by MARCO CARYNNYK
267 pages — hard bound. Price: $9.95
Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 5.00
ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 долярів за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:
Фоторепродукція на одну шпальту .... $ 6.75
Фоторепродукція на дві шпальти 8.50
Фоторепродукція на три шпальти 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $ 5.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 7.00

Оголошення на чергове, недільне видання приймається до ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ до 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.
Рівночасно з оголошенням, проситься надсилати НАЛЕЖНУ СУМУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ЛИШЕ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.

45-ий Відділ ООЧСУ у Фініксі

Посвячення прапора 45-го Відділу ООЧСУ у Фініксі

Дня 22-го жовтня м. р. відбувся бенкет, з нагоди посвячення прапора 45-го Відділу ООЧСУ, в новозбудованій залі Осередку СУМА. Посвячення прапора довершили: о. Мирослав Колодій, парох УКЦеркви і о. Андрій Ілінський, парох УПЦеркви. Головними кумами були: о. д-р Витолд Левицький, Микола Бурда і Григорій Дорош, посвячений прапор отці парохи передали голові Відділу Ярославові Росолі, а цей хорунжому Відділу Іванові Чопкові.

Програму свята відкрив голова Відділу Ярослав Росола, привітав гостю з Німеччини п-і мгр Славу Стецько, отців парохів, представників організацій та всіх гостей. У своїм вступнім слові він відмітив, що крім посвячення прапора Відділу, відсвятковуємо рівнож 19-ту річницю скритовбивчої смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери, 35-літню річницю АБН і повстання УПА, та 45-ту річницю штучно створеного голоду на Україні. Дальше провадження свята він передав інж. Володимирові Чопівському. Інж. Володимир Чопівський попросив о. Андрія Ілінського, молитвою відкрити бенкет, а по обіді, представив мгр Славу Стецько і попросив її до слова.

Немає слів ні змоги описати враження і підйом духа серед присутніх, після цієї змістовної, прекрасно опрацьованої, патріотичної промови. Слова западали глибоко в кожне серце дорогими перлинами, витискуючи у декого і сльози з очей. „Будуйте Україну довкола себе", — ще й дотепер дзвенять її слова, та назавжди остануться в пам'яті, як її мила постать з розумними очима і лагідною усмішкою. Рясними оплесками, повстанням з місць і китицею червоних рож, присутні подякували непереверщеній бесідниці. Далі слідували привіти, які склали представники від таких організацій: Микола Теслевич, від Українського Вільного Козацтва, Юрій Голоскевич від місцевого Осередку СУМА, Галя Агащук від 3-го Відд. СУА, Микола Бурда, від Українських Комбатантів, Іван Чопко, від Батьківського Комітету „Рідної Школи", інж. Володимир Чопівський від місцевого Відділу УККА, а були тільки присутні Василь Савицький, від 176-го Відд. УНП і Стефан Попович, від Т-ва „Тризуб", о. Мирослав Колодій склав привіт від місцевої УА Кредитівки.

Анна Чопко віддеклямувала вірш Віри Ворского „Над могилою Бандери", а Марта Росола, вірш Василя Онуфрієнка „Неповторна мить".

На закінчення Ярослав Росола подякував мгр Славі Стецько, отцям парохам, талановитим декляматоркам та всім тим, що морально і матеріяльно допомогли у цьому надзвичайно великому і важливому святі 45 Відділу ООЧСУ.

Молитвою о. Мирослава Колодія і відспіванням українського національного гимну закінчено програму свята. Ще довго гуторили гості на залі, оглядали гарно намальований прапор роботи мистця Бориса Макаренка, робили собі на пам'ятку знімки, вписувалися в пропам'ятну книгу. Багатьом із присутніх, цей жовтневий день залишиться милим і незабутнім споминoм.

MARIA PRIADKA
SCHOOL OF DANCE
3 yr. olds thru adults.
South Orange, New Jersey
Call: (201) 762-7709

Увага! Увага!
ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ КНИЖКА
Івана Мартинюка
МОЄ РІДНЕ СЕЛО ЦЕНІВ у Бережанщині
CENIV — MY NATIVE VILLAGE in the County of Berezhany
Книжка у твердій темно-коралевій полотняній обгордці із золотими літерами роботи мистця — сина автора інж. ОСИПА МАРТИНЮКА
624 сторінок. Ціна 20.00 дол. з пересилкою
Книжка цікава. В ній широкий огляд історії, побуту, звичаїв та обичаїв, які плекали українські селяни в Галичині. Ілюстрована історичними пам'ятками, стародавнім сільсько-господарським знаряддям і двома географічними мапами.
Замовляти: книгарський відділ при „СВОБОДІ"
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Січневі роковини в Байоні

(Закінчення зі стор. 1)

Незалежности і Соборности.

У неділю, 21-го січня в обох церквах, тобто в католицькій і православній, відслужено Божественні Літургії в наміренні українського народу. В своїх проповідях отці парохи підкреслили значення і важливість дня та заохотили всіх парохіян цього ж дня у Святочному Концерті взяти участь.

Святочний Концерт почався американським гимном, що його відспівала мгр Марійка Фесьо. Коротким вступним словом відкрив свято, як теж і ним проводив Мирон Сірий, культурно-освітній референт 16-го Відділу ООЧСУ.

Опісля Василь Іващук парох української православної церкви св. Софії провів благальну молитву.

Проклямацію Дня по-англійськи відчитала пластунка Катруся Сіра.

Святочну доповідь виголосив учасник Визвольних Змагань, один із тих, які колись підносили „Червону Калину", о. Максим Марків, місіонер чину св. Василія Великого, що на короткий час заступає нашого пароха, о. Антона Борсу.

Гарним був виступ тріо бандуристів, „Юні Орли" в складі: Стефанії, Юрка і Петра Лучків під проводом учителя Володимира Васькова.

Пані Мирослава Сіра рецитувала три сучасні твори Івана Помазана, поета нашої поневоленої батьківщини. Відтак деклямували Пола, Марко і Степан Катериняки, Маруся і Григорій Кушнір та Орест Сірий. Із грою на бандурах виступили наші місцеві молоді бандуристи, Микола Дворський і Григорій Кушнір.

День 21-го січня, за новим календарем — це день Максима ісповідника, тобто ім'янини 80-річного о. Максима Маркова. З цієї нагоди усі присутні на залі відспівали доповідачеві „многая літа".

Під кінець концерту о. Василь Іващук провів молитву, дякуючи Всевишньому за усі Його ласки та благаючи про кращу долю для нашого народу і церкви. Відспіванням Українського національного гимну „Ще не вмерла Україна", закінчено цей гарний концерт.

МАРУСЯ БЕК ПРОМОВЛЯТИМЕ В ОТТАВІ

Оттава, Канада (І. Б.). — В столиці Канади, Оттаві, українці святкують Свято Державности не тільки академією-концертом, який відбувся в неділю, 21-го січня ц. р., але також святочним бенкетом, що його влаштовує Спілка Українських Підприємців та Професіоналістів під патронатом КУК, у неділю, 27-го січня.

Головним промовцем на цьому бенкеті буде д-р Маруся Бек з Детройту. З огляду на склад запрошених гостей, українських і неукраїнських, серед яких будуть і урядові достойники, вона промовлятиме в українській та англійській мовах. Головою комітету, який приготовляє програму бенкету є п. Богдан Шулякевич, голова Оттавського Відділу Українських Підприємців та Професіоналістів.

● РОЗШУКИ ●

БРАТ пошукує СЕСТРУ
ОЛЕНУ КОРОТАШ
по чоловікові ПОВХ,
зі села Вишнів, пов. Рогатин, Україна. Якщо б хтось знав про неї, або вона сама, прошу писати на адресу:
Dmytro Kurilec
42 Elliott Street
Hartford, Conn. 06114

● HELP WANTED ●

ARTIST
FOR BLACK & WHITE
Mechanical paste — UPS. Some Camera work and photo type setting required.
(201) 864-6500

HOUSEKEEPING IN GREAT NECK
Cottage available for family, woman for daily housework, man should have outside employment and work on premises one day per week.
Telephone: weekdays (212) 422-0540, weekends & evenings (516) HU 7-1504

● REAL ESTATE ●

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ на ФЛЬОРИДІ
нові хати з всім модерним влаштуванням.
5 кімнат, від $25,000
5 кімнат, гараж $31,500
7 кімнат, 2 гаражі $45,500
7 кімнат, „сплит-левел $65.00
„ҐАРДЕН ГОМС"
5 кімнат, гараж $32,500
На дві родини $65,000
Ділянки під хату від .... $ 8,000
SUNNYLAND REALTY
Stephen Kowalchuk — Realtor
855 N. Park Ave., Apopka, Fla. 32703
(305) 886-3060

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500
Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоциклі; від вогню, від відповідальности і бонди; на життя і акцидентові поліси.
Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейпелвуді, Ірвінгтоні та всіх дооколичних місцевостях.

Newark, N.J. — Upper Vailsburg
2 FAMILY HOUSE
All brick, 5 &5, modern kitchen, 2 car garage, close to Ukrainian Cath. Church.
Call after 5 p.m.
(201) 373-8785

● ДО ВИНАЙМУ ●

До винайму в Бронксі, Н. Й. (Пелгам Бей околиця)
6 кімнатний, модерний АПАРТАМЕНТ
Свіжо помальований, 2 пов.
$320.00. Телефонувати:
(212) 863-5072

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОРИСТАЙТЕ З НЕБУДЕННОЇ НАГОДИ!
10,000 ДОЛ. ПРИНЕСЕ ВАМ БІЛЯ 10% ДИВІДЕНДИ
УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ
UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1321 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pa.
заохочує усіх придбати собі щойно введені т. зв.
MONEY MARKET СЕРТИФІКАТИ
Мінімальний вклад на них є 10,000 дол. За 6 місячний період часу ви одержите БІЛЯ 10% ДИВІДЕНДИ. Цю дивіденду начисляється денно, а її висота залежить від відсоткової стопи U.S Treasury Bills.
В Щадниці ви можете набути теж звичайні сертифікати, яких дивіденда виносить від 6-8%, залежно від суми і часу на який їх вкладається
Докладні інформації та поради відносно закупу цих сертифікатів, можна одержати від урядників Української Щадниці кожного дня від год. 9-3-ої по поп., а в п'ятницю до 7-ої вечора.
Tel.: DAvenport (215) 9-7080-81